

Svar på fullmäktiges motion om sättet att välja de ungas påverkansgrupp

Gemensamma kyrkofullmäktige 10.9.2026
517/00.00.04/2024

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige

- 1) antecknar svaret till fullmäktigemotionen för kännedom.
- 2) konstaterar att ärendet är avslutat.

Behandling

Beslut

Yhteinen kirkkoneuvosto 27.8.2026 § 245

Föredragande Ställf. samfällighetens direktör Forsén Stefan

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkorådet beslutar föreslå att gemensamma kyrkofullmäktige

- 1) antecknar svaret till fullmäktigemotionen för kännedom.
- 2) konstaterar att ärendet är avslutat.

Behandling

Under behandlingen gjordes fyra inlägg.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Redogörelse

Bakgrund

Fullmäktigeledamöterna Salla Merikukka, Suvi Kukkonen, Siiri Tuovila och Lauri Grünthal har lämnat in en fullmäktigemotion 11.11.2024. Hela fullmäktigemotionen med samtliga motiveringar finns som bilaga.

Det centrala innehållet i motionen är att samfälligheten skulle utreda hur ungas egen syn skulle vara bättre synlig då samfälligheten nästa gång ställer en påverkansgrupp för unga, och ändra sättet samfälligheten väljer unga påverkare på

för att motsvara detta. Detta innebär enligt motionen en kartläggning av olika metoder i andra kyrkliga samfälligheter samt utredning av olika alternativ, bland annat genom samråd med till exempel olika experter på området för ungdomars delaktighet, samt att föreslå nödvändiga ändringar i förvaltningsstadgan till gemensamma kyrkofullmäktige.

Svar på motionen

Bestämmelserna gällande de ungas påverkansgrupp ingår i förvaltningsstadgan för Helsingfors kyrkliga samfällighet.

Utvecklingen av förvaltningsstadgan har utvecklats steg för steg under åren 2025 och 2026. Bakgrunden till reformen av valsättet för påverkansgruppen för unga var de utmaningar som identifierats i praktiken med det gällande urvalsförfarandet samt de utvecklingsbehov som ungdomarna själva lagt fram.

Hösten 2024 föreslog man i enlighet med förvaltningsstadgan två medlemmar av varje prosteri samt dessutom högst två medlemmar ur kretsen för gemensamt församlingsarbete inom samfälligheten. Inför valet till påverkansgrupp för unga under det första året av fullmäktiges mandatperiod bad kontraktsprosten dock varje prosteris församlings påverkansgrupp för unga att utse sin kandidat för representant för det egna prosteriet. På basis av förslagen utsåg sedan fullmäktigemedlemmarna från respektive prosteri sina kandidater till samfällighetens påverkansgrupp för unga. Samfällighetens direktör utsåg de kandidater som nomineras av de gemensamma tjänsterna.

Valberedarna sammanställde på basis av förslagen som prosterierna och direktören för samfälligheten gett ett förslag till sammansättning för de ungas påverkansgrupp och överlät förslaget till den tjänsteinnehavare (dvs. förvaltningsdirektören) som bereder ärendet för kyrkorådet.

Gemensamma kyrkorådet utnämnde gruppens medlemmar för mandatperioden 1.1.2025–31.12.2026 vid sitt möte 28.11.2024. I urvalsprocessen beaktades kandidaturerna per prosteri samt hur könskvoterna förverkligades.

Gemensamma kyrkorådet konstaterade under sin remissdebatt om motionen 12.12.2024 att praxis hade visat att den ovan nämnda urvalsprocessen för påverkansgruppen för unga bad komplicerad och delvis även utmanande. Samtidigt konstaterades att de aspekter som togs upp i motionen innehöll viktiga öppningar för att förenkla processen och stärka ungdomarnas egen röst i urvalsförfarandet. Därför fattade man beslutet att ett svar ges till motionen först efter att arbetet med att förnya förvaltningsstadgan var klart.

Förberedelserna för den senaste omgången uppdateringar i förvaltningsstadgan inleddes med diskussioner i gemensamma kyrkorådet och gemensamma kyrkofullmäktige om behovet av att utveckla förvaltningsstadgan hösten 2025. Från början var de centrala temana i beredningen att förnya urvalssättet för de ungas påverkansgrupp samt att förtydliga fördelningen av befogenheter, personvalsprocesser och verksamhetsorganens roller.

Förnyandet av urvalssättet för de ungas påverkansgrupp bereddes som en del av den övergripande förnyelsen av förvaltningsstadgan i stadgearbetsgruppens beredningsgrupp samt i stadgearbetsgruppen under år 2026. De arbetade utgående från gemensamma kyrkorådets riktlinjer. Syftet med beredningen var att utveckla urvalsförfarandet och stärka de ungas möjligheter att delta och påverka i samfällighetens beslutsfattande. Påverkansgruppen för unga deltog även aktivt i

beredningen. Ändringen av urvalssättet behandlades i de ungas påverkansgrupp 17.3.2025, 22.4.2025 och 8.9.2025. De förbättringsförslag gruppen föreslog beaktades vid beredningen av förvaltningsstadgan.

Stadgearbetsgruppen godkände det slutliga förslaget till förvaltningsstadga 24.4.2026 varefter ärendet fortskred till beslutsfattande. Gemensamma kyrkofullmäktige godkände den nya förvaltningsstadgan för samfälligheten 17.6.2026 § 54, och den nya förvaltningsstadgan trädde i kraft 1.8.2026.

I den nya förvaltningsstadgan preciserade man bestämmelserna för valet och sammansättningen av påverkansgruppen för unga (8 kap. 1 §) så att man till gruppen väljer en ordinarie medlem från varje församling. Valet görs i församlingarnas egna påverkansgrupper och fastställs i gemensamma kyrkorådet (4 kap. 8.1 § 25:e punkt). Man ansåg det inte nödvändigt att bestämmelserna omfattar kvoter. Genom ändringen säkerställs en rättvis representation samt ett tydligt och enhetligt förfarande.

Man har velat hålla kriterierna för medlemskap i påverkansgruppen lika flexibla som tidigare. Till medlemskap räcker det att personen är en konfirmerad medlem av kyrkan och under 29 år. Det här innebär att man således inte tappar sitt medlemskap ifall man exempelvis byter församling.

Eftersom det är fråga om ett påverkansorgan som inrättats av samfälligheten och som inte regleras i lagstiftningen, förutsätter man inte då gruppen väljs att lagstiftning om sammansättningen av organ som utövar offentlig makt enligt jämställdhetslagen följs. Detta har varit en stark önskan från ungdomarna själva, för att kunna beakta könsmångfalden i gruppen på ett ändamålsenligt sätt. Ungdomar har också betonat att gruppens sammansättning i så stor utsträckning som möjligt återspeglar de ungas mångfald.

De stadgeändringar som gäller valet och sammansättningen av påverkansgruppen för unga svarar på de utvecklingsbehov som motionen lyft fram. Förändringarna tydliggör valprocessen, stärker ungas egna möjligheter att påverka utnämningen av medlemmar samt tryggar att varje församlings unga röster hörs i samfällighetens påverkansgrupp för unga. Det nya urvalssättet kommer att införas under nästa mandatperiod 1.1.2027–31.12.2028.

I den nya förvaltningsstadgan som trädde i kraft den 1 augusti 2026, har ärenden som gäller påverkansgruppen för unga beskrivits enligt följande (kapitel 8):

1 § Mandatperiod och sammansättning

I samfälligheten finns ungas påverkansgrupp, vars val fastställs av kyrkorådet. Varje församlings påverkansgrupp väljer en medlem till samfällighetens påverkansgrupp för unga. Påverkansgruppens mandatperiod är två kalenderår.

Påverkansgruppens medlemmar ska vara konfirmerade och medlemmar i en församling inom Helsingfors kyrkliga samfällighet, samt yngre än 29 år.

En medlem av påverkansgruppen kan samtidigt också vara medlem av församlingens påverkansgrupp för unga. Påverkansgruppens medlemmar väljer inom sig en ordförande och en vice ordförande. Påverkansgruppen uppgör för sig en arbetsordning som fastställs av kyrkorådet.

2 § Syfte

Påverkansgruppens syfte är att säkerställa de ungas möjligheter att delta och påverka beredningen av samfällighetens ärenden, beslutsfattandet och planeringen av verksamheten.

3 § Uppgifter

Påverkansgruppens uppgifter är att

- påverka beredningen och beslutsfattandet*
- delta i planeringen av de gemensamma tjänsternas tjänster och deras förverkligande - granska de gemensamma tjänsterna ur de ungas perspektiv*
- framföra motioner och förslag till kyrkorådet*
- framföra motioner och förslag till det gemensamma församlingsarbetet.*

4 § Närvaro- och yttranderätt vid kyrkorådets möten

Påverkansgruppen utser inom sig en medlem som har närvaro- och yttranderätt vid kyrkorådets möten om kyrkorådet så beslutar.

5 § Möten

Påverkansgruppen sammankallas av ordförande som be-stämmer tid och plats för mötet. Vid förfall av ordförande fungerar vice ordförande som sammankallare. Påverkansgruppen kan också i förväg fastställa mötesdatum.

Vid påverkansgruppens möten sammanställs ett PM som ges till kyrkorådet för kännedom.

Församlingen ska i syfte att garantera de ungas möjligheter till delaktighet och inflytande inrätta en påverkansgrupp för unga och se till att gruppen har verksamhetsförutsättningar. Påverkansgruppen kan vara gemensam för flera församlingar. Påverkansgruppen har i uppgift att påverka beredningen av ärenden och beslutsfattandet samt att delta i planeringen och genomförandet av församlingens verksamhet. De som väljs till påverkansgruppen ska vara konfirmerade, under 29 år och medlemmar i församlingen.

KO 10:5

Ändringen av förvaltningsstadgan svarar på de önskemål som framförts i motionen och föranleder därför inga andra åtgärder.

Konsekvens- och riskbedömning

I nuläget är det inte nödvändigt att göra en barnkonsekvensbedömning i ärendet. Konsekvensbedömningar har gjorts i samband med arbetet med att förnya förvaltningsstadgan.

I ändringen av förvaltningsstadgan har man ändrat hur de ungas påverkansgrupp väljs samt hur sammansättningen fastställs. Förändringarna har gjorts på de ungas eget initiativ och syftet med ändringarna har varit att stärka ungas delaktighet samt att till exempel göra det möjligt för dem att bibehålla sitt medlemskap i påverkansgruppen för unga även i en sådan situation där en ungdom som är med i verksamheten inom en Helsingforsförsamling inte är inskriven i Helsingfors eller att hans församling ändras mitt i perioden. Förändringen har alltså positiva effekter på barn och ungdomar.

Grunder för befogenhet

Kyrkolagen 3 kap. 7 §

Kyrkoordningen 10 kap. 5 §

Tilläggsuppgifter

förvaltningsdirektör Juha Silander, juha.silander@evl.fi

ledande jurist Saara Haukipuro, saara.haukipuro@evl.fi

Distribution

Undertecknare av fullmäktigemotionen